

העברת סמכויות הנתונות לפי חוק משר הפנים לראש הממשלה בנושאים דחופים

הצעה להחלטה

מ ח ל י ט י מ :

א. לנוכח היעדר שר פנים ועל מנת להבטיח מענה לצרכים דחופים וחיוניים בתחומי משרד הפנים, ובהתאם לסעיף 31(ב) לחוק-יסוד: הממשלה, להעביר לראש הממשלה את הסמכויות הנתונות לשר הפנים לפי החוקים שלהלן ובעניינים המפורטים לצידם וזאת עד למינוי שר פנים :

1. סעיף 266(ב) לחוק התכנון והבנייה, התשכ"ה-1965 (להלן – **החוק**), לעניין התקנת הצווים הבאים :

א) צו התכנון והבנייה (פטור מתכנית ומהיתר להמשך הצבה ושימוש במתחם מגורים) (מלחמת התקומה) (רוחמה) (הוראת שעה), התשפ"ו-2026 ;

ב) צו התכנון והבנייה (פטור מהיתר לעבודות הנדרשות לשיקום נזקים במתחם בית הזיקוק במפרץ חיפה) (חרבות ברזל) (הוראת שעה) (תיקון), התשפ"ו-2026.

2. סעיף 265 לחוק, לעניין התקנת התקנות המפורטות להלן :
א) תקנות התכנון והבנייה (רישוי בנייה) (הוראת שעה), התשפ"ו-2026 ;
ב) תקנות התכנון והבנייה (רישוי בנייה) (תיקון מס' 3), התשפ"ו-2026.

ב. בהתאם לסעיף 31(ב) לחוק-יסוד: הממשלה, להביא את ההחלטה לאישור הכנסת.

ג. מובהר שהסמכויות יוחזרו באופן אוטומטי לשר הפנים מיד לכשימונה, ללא צורך בהעברה נוספת.

דברי הסבר

רקע כללי

בעקבות התפטרות שר הפנים, אשר נכנסה לתוקף ביום 22.7.2025, מונה שר המשפטים וסגן ראש הממשלה לממלא מקום שר הפנים לתקופה של שלושה חודשים מיום ההתפטרות כאמור, וזאת בהתאם לסעיף 24 לחוק-יסוד: הממשלה. תקופת מילוי המקום הסתיימה ביום 22.10.2025 ומאז אין שר פנים מכהן.

בהעדר שר פנים לא ניתן לעשות שימוש בסמכויות הנתונות לשר על פי חוק. הצעת החלטה זו נועדה להעביר לראש הממשלה, בהתאם להוראות סעיף 31(ב) לחוק-יסוד: הממשלה, סמכות הקבועה בחקיקה אשר קיימת דחיפות וחיוניות בהפעלתה לשם הבטחת רציפות תפקודית בתחומים שעליהם אמון משרד הפנים. העברת הסמכות תהא עד למינוי שר פנים, כאמור בהחלטה.

בהמשך להעברת הסמכויות של שר הפנים לראש הממשלה בהתאם להחלטת ממשלה מס' 3492 מיום 16.11.2025, להחלטת ממשלה מס' 3523 מיום 30.11.2025, להחלטת ממשלה מס' 3548 מיום 4.12.2025, להחלטת ממשלה מס' 3638 מיום 14.12.2025, להחלטת ממשלה מס' 3668 מיום 22.12.2025, להחלטת ממשלה מס' 3726 מיום 4.1.2026, להחלטת ממשלה מס' 3769 מיום 11.1.2026, להחלטת ממשלה מס' 3787 מיום 18.1.2026, להחלטת ממשלה מס' 3863 מיום 8.2.2026, להחלטות ממשלה מס' 3886, 3887 ו-3888 מיום 15.2.2026, להחלטת ממשלה מס' 3909 מיום 22.2.2026, להחלטת ממשלה מס' 3953 מיום 8.3.2026, להחלטת ממשלה מס' 3976 מיום 15.3.2026, להחלטת ממשלה מס' 4018 מיום 24.3.2026, להחלטת ממשלה מס' 4033 מיום 29.3.2026, להחלטת ממשלה מס' 4085 מיום 3.5.2026, להחלטת ממשלה מס' 4123 מיום 17.5.2026, והחלטת ממשלה מס' 4173 מיום 31.5.2026 מוצע כעת להעביר לראש הממשלה סמכויות נוספת של שר הפנים הנדרשת להפעלה בדחיפות, כפי שיפורט להלן:

סעיף 266 לחוק התכנון והבנייה, התשכ"ה-1965 (להלן – **החוק**) מעניק סמכות לשר הפנים לקבוע, במקרים חריגים, כי קיים מיזם בעל חשיבות ודחיפות לאומית שלשם הקמתו נדרשים עבודות או שימושים זמניים שאם ביצועם יותנה באישורה של תכנית או קיומו של היתר לא יהיה ניתן לממש את המיזם במועד הדרוש ולפיכך רשאי הוא, לאחר התייעצות עם המועצה הארצית, לקבוע בצו פטור מהיתר או מתכנית לעבודות או לשימושים הנדרשים לביצוע אותו מיזם ובלבד שנתקיימו התנאים המפורטים בסעיף.

לעניין צו התכנון והבנייה (פטור מתכנית ומהיתר להמשך הצבה ושימוש במתחם מגורים) (מלחמת התקומה) (רוחמה) (הוראת שעה), התשפ"ו-2026

ביום 18.6.2024 פורסם ברשומות צו התכנון והבנייה (פטור מתכנית ומהיתר להקמת מתחם שישמש למגורים) (חרבות ברזל) (רוחמה) (הוראת שעה), התשפ"ד-2024 (להלן: **הצו המאושר**). הצו המאושר, אשר הותקן על ידי שר הפנים דאז בהתאם לסמכותו לפי סעיף 266 לחוק, קבע פטור מתכנית ומהיתר לשם הקמת מתחם מגורים זמני ברוחמה, עבור תושבי קיבוץ כפר עזה שפוונו מבתיהם בעקבות מתקפת הטרור שהחלה ביום 7.10.2023. בהתאם להוראות החוק, נקבע בצו המאושר כי תוקפו יפקע אם לא תוגש תכנית מסדירה למוסד התכנון המוסמך בתוך שנתיים ממועד פרסומו.

טרם התקנת הצו, הוגשה תכנית לקיבוץ רוחמה (תכנית מס' 1026426-651), הכוללת גם את המתחם הכלול בצו המאושר, והתקבלו בעניינה החלטות הפקדה. עם זאת, התכנית שהוגשה ושהוחלט להפקידה לא נועדה להפוך את המבנים הזמניים שהוקמו מכוח הצו למבני קבע, ואינה תואמת את העבודות והשימושים שנקבעו בצו המאושר. בהתאם לכך אין מדובר בהגשת תכנית מסדירה כמשמעותה בחוק, ותוקף הצו המאושר צפוי לפקוע ביום 18.6.2026.

מאחר שטרם הסתיימו עבודות השיקום והבנייה הנדרשות לצורך חזרת המפונים לקיבוץ כפר עזה, ועל מנת להבטיח רציפות דיור ויציבות קהילתית עד לקליטה מלאה של המפונים בקיבוץ כפר עזה, נדרשת הארכה של תקופת הצבת המבנים שנבנו מכוח הצו המאושר והשימוש בהם על ידי תושבי כפר עזה. בהתאם לכך, מוצע להאריך את תקופת ההצבה של המבנים והשימוש בהם עד ליום ל' בכסלו התשפ"ח (30 בדצמבר 2027). מאחר שהצו המאושר הותקן מכוח סעיף 1266 לחוק, והתקופה הקובעת שבה ניתן היה להתקין צווים מכוח סעיף 1266 חלפה, הארכת התקופה מוצעת במסגרת צו מכוח סעיף 1266 לחוק, תוך הפנייה למתחם המגורים שהוקם מכוח הצו המאושר.

לעניין צו התכנון והבנייה (פטור מהיתר לעבודות הנדרשות לשיקום נזקים במתחם בית הזיקוק במפרץ חיפה) (חרבות ברזל) (הוראת שעה) (תיקון), התשפ"ו-2026

בית הזיקוק בחיפה הוא בית הזיקוק הגדול בארץ, והוא מספק כשני שלישי מצריכת הדלקים בישראל.

ביום 13.7.2025 פורסם ברשומות צו התכנון והבנייה (פטור מהיתר לעבודות הנדרשות לשיקום נזקים במתחם בית הזיקוק במפרץ חיפה (חרבות ברזל) (הוראת שעה), התשפ"ה-2025 (להלן - **הצו העיקרי**)) וביום 23.11.2025 פורסם ברשומות צו התכנון והבניה צו התכנון והבנייה (פטור מהיתר לעבודות הנדרשות לשיקום נזקים במתחם בית הזיקוק במפרץ חיפה) (חרבות ברזל) (הוראת שעה) (תיקון), התשפ"ו-2025. צווים אלה הותקנו על ידי ראש הממשלה, אשר סמכות שר הפנים בעניין זה הועברה אליו בהתאם להחלטת ממשלה מס' 3492 מיום 16.11.2025. הצווים אפשרו שיקום של דודי קיטור, טורבינות, חדרי חשמל ומערכות עזר אשר נפגעו במבצע "עם כלביא" ואשר נדרשו לשיקום מהיר על מנת לאפשר את הרציפות התפקודית האנרגטית במדינה.

בהמשך לפגיעה כאמור, בשל תקיפות שבוצעו בידי איראן במהלך מבצע "שאגת הארי" נפגע מתחם בז"ן במפרץ חיפה פעם נוספת, ונגרמו פגיעות במיכל אחסון תזקימים הנדרש להמשך פעילות בית הזיקוק וייצור מוצריו. העדר היקף אחסון לתזקימים משפיע ישירות על יכולת ייצור בנזין תקני הנדרש למשק ועל אספקתו לצרכנים.

הצו המוצע מהווה תיקון לצו העיקרי והוא נועד לתת מענה להקמת מיכל אחסון תזקימים תחת המיכל שנפגע במהלך מבצע "שאגת הארי", תוך שנקבעו בו התנאים והאישורים הנדרשים כתנאי להקמת המיכל, ובכלל זה אישור המשרד להגנת הסביבה טרם תחילת העבודות וכתנאי להפעלת המיתקן, זאת מבלי לגרוע מכל חובה אחרת הנוגעת להקמתו או להפעלתו לפי כל דין.

יצוין כי עבודת הקמת של המיכל הן עבודות הטעונות היתר אולם לסיום הליכי הרישוי יידרש פרק זמן ארוך, ולכן מוצע, כפתרון זמני ודחוף, לקבוע בצו לפי סעיף 1266(ב) לחוק כי ניתן יהיה לבצע את העבודות הנדרשות לשיקום והחלפת המתקנים והמבנים שנפגעו וזאת בהתאם לתכנית החלה במקום (חפאג 1200 ב'-מתחם בתי

זיקוק לנפט מפרץ חיפה) המאושרת משנת 2020 ומאפשרת את הקמת המיכל מכוחה, ובכפוף למגבלות שנקבעו בה. תוקף הצו הוא 36 חודשים מיום תחילתו של הצו העיקרי.

לעניין תקנות התכנון והבנייה (רישוי בנייה) (הוראת שעה), התשפ"ו-2026

ביום 25.10.2023 פורסם חוק הארכת תקופות ודחיית מועדים (הוראת שעה – חרבות ברזל) (אישורים רגולטוריים, עיצומים כספיים ובדיקות מיתקני גז), התשפ"ד-2023 (להלן – **חוק הארכת תקופות**), ולפיו אישור רגולטורי שהיה אמור לפקוע בין יום 7.10.2023 ועד ליום 7.1.2024 יוארך באופן אוטומטי לתקופה נוספת, ובכלל זה אישורים הנוגעים להליך רישוי הבנייה. בהמשך לכך פורסם ביום 7.1.2024 צו הארכת תקופות ודחיית מועדים, ולפיו אישורים רגולטוריים שאמורים היו לפקוע הוארכו פעם נוספת ב-6 או 7 חודשים ממועד פקיעתם, לפי סוג האישור הרגולטורי.

בנוסף, ביום 11.5.2025 פורסמה הוראת שעה בתקנות רישוי בנייה ולפיה הוארך תוקפן של החלטות לאשר בקשה להיתר בנייה וכן תוקפם של היתרי הבנייה, שמועד פקיעתם הוא בתקופה שמיום 8.4.2024 ועד ליום 31.7.2025, כך שיוארכו עד ליום 31.12.2025.

בשל התמשכות המלחמה ומצב החירום בעורף, בפרט באזורים שתושביהם פונו בצפון הארץ, התעורר קושי להשלים את התנאים לקבלת היתר בניה או להשלים את ביצוע העבודות לפי היתרים שניתנו, על אף הארכת התקופות האמורה. במקרים אחרים, מועד פקיעתם של היתרים והחלטות למתן היתר חל לאחר תום התקופות הקובעות שנקבעו בהוראות השעה שפורטו לעיל ולגביהם לא ניתנה הארכה כלשהי עד כה, אף כי חלק משמעותי מתקופת תוקפם של אותם אישורים רגולטוריים חל במהלך המלחמה ובזמן שתושבי אותם אזורים היו מפונים.

לפיכך, על מנת לאפשר רציפות של הליכי רישוי הבנייה שטרם הושלמו באותם יישובים במחוז הצפון שפוננו בתקופת המלחמה, ולהקל על הנטל הרגולטורי הכרוך בהגשת בקשה להיתר פעם נוספת ביחס לאותם מקרים, מוצע לקבוע הוראת שעה שבמהלכה יתאפשר למהנדס הוועדה המקומית לחדש את תוקפן של החלטות לאשר בקשה להיתר בנייה ואת תוקפם של היתרי הבנייה, שמועד פקיעתם הוא בתקופה שמיום 1.8.2025 (מועד תום התקופה שנקבעה בהוראת השעה הקודמת) ועד ליום 27.2.2026 (מועד שהחל ממנו יינתן מענה במסגרת תיקון לחוק הארכת תקופות), כך שתוקפם יהיה לתקופה שלא תעלה על שנה מיום תחילת הוראת השעה. מדובר בפרק זמן סביר שבמהלכו ניתן יהיה להשלים את אותם הליכי רישוי בנייה שקידומם נעצר.

יצוין, כי נכון לעת הזו בתחומם של יישובי הצפון ובכלל זה בקריית שמונה, מצויות בקשות להיתר שתוקפן פקע ועבודות בנייה שההיתר לביצוען פקע, ולמעשה אותם פרויקטים מוקפאים ולא ניתן להשלימם. לפי הגורמים בוועדות המקומיות שפנו למינהל התכנון, מדובר בפרויקטים בעלי חשיבות לפיתוח היישובים. לפיכך, יש דחיפות בהתקנת התקנות על מנת שמהנדסי הוועדות המקומיות יוכלו לתת הארכה לתוקף ההחלטה למתן ההיתר או ההיתר ולקדם את אותם פרויקטים.

לעניין התקנות תקנות התכנון והבנייה (רישוי בנייה) (תיקון מס' 3), התשפ"ו-2026

כלל הוועדות המקומיות מנהלות את הליכי רישוי הבנייה בתחומן באמצעות מערכת רישוי זמין, למעט שתי ועדות מקומיות (ירושלים ות"א) המנהלות את תהליך רישוי הבנייה בתחומן שלא באמצעות מערכת רישוי זמין, אלא באמצעות מערכת מקוונת ייחודית של אותן ועדות מקומיות, וזאת בהתאם להוראת המעבר הקבועה בתקנה 122(ב) לתקנות התכנון והבנייה (רישוי בנייה), התשע"ו-2016 ולתנאים שנקבעו בה (יצוין כי הליך הגשת בקשה לקבלת מידע להיתר ומסירת מידע להיתר מתנהל במערכת רישוי זמין).

הוראת המעבר האמורה מוארכת מעת לעת עד להשלמת הקמת ממשקים מקוונים בין מערכת רישוי זמין למערכות של אותן ועדות מקומיות, וזאת על מנת לאפשר את המשך ניהול הליכי הרישוי כלפי הציבור באופן תקין ורציף.

תוקפה של הוראת המעבר פקע לפני מספר חודשים (ביום 2 בינואר 2026) ולפיכך מוצע להאריך את הוראת המעבר בשנתיים נוספות, עד השלמת עבודת הפיתוח כמתואר לעיל, וזאת על מנת לאפשר לאותן ועדות מקומיות להמשיך לנהל כדין את הליכי הרישוי בתחומן.

יודגש, כי אין ביכולתן של אותן ועדות מקומיות להעביר את ניהול הליכי הרישוי שבתחומן למערכת רישוי זמין (וכאמור לעיל, אין כוונה שיעשו כך בהמשך, אלא שיפותחו ממשקים מקוונים בין מערכת רישוי זמין לבין מערכות הרישוי שלהן). לפיכך, משפקע תוקפה של הוראת המעבר, אותן ועדות פועלות כיום בניגוד לאמור בתקנות ומכאן הצורך בהארכה של הוראת המעבר.

בהתאם להוראת סעיף 31(ב) לחוק-יסוד הממשלה, יש להעביר את ההחלטה על העברת הסמכויות לאישור הכנסת.

מובהר כי הסמכויות שתועברנה על פי ההחלטה לראש הממשלה תוחזר באופן אוטומטי לשר הפנים מיד לכשימונה, ללא צורך בהעברה נוספת.

נתונים כלכליים והשפעה על משק המדינה

לא רלוונטי

תקציב

לא רלוונטי

השפעת ההצעה על מצבת כח האדם

לא רלוונטי

עמדת שרים אחרים שההצעה נוגעת לתחום סמכותם

לא רלוונטי

החלטות קודמות של הממשלה בנושא

לא רלוונטי

עמדת היועץ המשפטי של המשרד יוזם ההצעה

מצורפת

סיווגים

סיווג ראשי: 05 ממשלה

תחום פעולה עיקרי: 09 אחר

מגיש: ראש הממשלה

י"ט בסיון התשפ"ו
4 ביוני 2026

היועצת המשפטית

ירושלים, י"ט בסיון התשפ"ו
4 ביוני 2026
סימוכין: 5545377450

חוות דעת משפטית הנלווית להצעת החלטה לממשלה ולוועדות השרים

נושא הצעת ההחלטה: העברת סמכויות הנתונות לפי חוק משרד הפנים לראש הממשלה בנושאים דחופים

תמצית ההצעה בהתייחס להיבטי המשפטיים:

בעקבות התפטרות שר הפנים, אשר נכנסה לתוקף ביום 22.7.2025, מונה שר המשפטים וסגן ראש הממשלה לממלא מקום שר הפנים לתקופה של שלושה חודשים מיום ההתפטרות כאמור, וזאת בהתאם לסעיף 24 לחוק-יסוד: הממשלה. תקופת מילוי המקום הסתיימה ביום 22.10.2025 ומאז אין שר פנים מכהן. מצב זה מעורר קשיים משמעותיים, בין היתר, לאור הצורך בהפעלת סמכויות הנתונות לשר על פי חוק.

סעיף 31(ב) לחוק-יסוד: הממשלה קובע כי "הממשלה קובע כי 'הממשלה רשאית, באישור הכנסת, להעביר סמכות הנתונה על פי חוק לשר אחד, או חובה המוטלת עליו על פי חוק, כולה או מקצתה, לשר אחר'".

בהתאם, על מנת לאפשר רציפות תפקודית ולהבטיח מענה לצרכים דחופים וחיוניים בתחומי משרד הפנים, אשר מחייבים את הסכמתו של שר הפנים או היועצות עמו, מוצע להעביר את הסמכויות המפורטות בהצעת ההחלטה לראש הממשלה, בהמשך להעברת הסמכויות משרד הפנים לראש הממשלה בהתאם להחלטת ממשלה מס' 3492 מיום 16.11.2025, להחלטת ממשלה מס' 3523 מיום 30.11.2025, להחלטת ממשלה מס' 3548 מיום 4.12.2025, להחלטת ממשלה מס' 3638 מיום 14.12.2025, להחלטת ממשלה מס' 3668 מיום 22.12.2025, להחלטת ממשלה מס' 3726 מיום 4.1.2026, להחלטת ממשלה מס' 3769 מיום 11.1.2026, להחלטת ממשלה מס' 3787 מיום 18.1.2026, להחלטת ממשלה מס' 3863 מיום 8.2.2026, להחלטות ממשלה מס' 3886, 3887 ו-3888 מיום 15.2.2026, להחלטת ממשלה מס' 3909 מיום 22.2.2026, להחלטת ממשלה מס' 3953 מיום 8.3.2026, להחלטת ממשלה מס' 3976 מיום 15.3.2026, להחלטת ממשלה מס' 4018 מיום 24.3.2026, להחלטת ממשלה מס' 4033 מיום 29.3.2026, להחלטת ממשלה מס' 4085 מיום 3.5.2026, להחלטת ממשלה מס' 4123 מיום 17.5.2026, ולהחלטת ממשלה מס' 4173 מיום 31.5.2026.

בהתאם להוראת סעיף 31(ב) לחוק-יסוד: הממשלה, יש להביא את ההחלטה על העברת הסמכויות לאישור הכנסת. בהצעת ההחלטה מובהר כי תוקפה הוא עד למינוי שר פנים, כך שעם מינוי שר פנים ישובו הסמכויות לשר.

קשיים משפטיים, ככל שישנם, ודרכי פתרונם:

מרבית הסמכויות המינהליות הנתונות לממשלה מחולקות בין השרים השונים כפי שקבעו המחוקק והממשלה עצמה. שר הממונה על משרד אחראי על כל תחומי משרדו, והוא מפעיל את הסמכויות הנתונות לו על פי דין מתוך נקודת מבט רחבה ביחס לאינטרסים הציבוריים שעליהם הוא אמון במסגרת תפקידו. לפיכך, דרך המלך לאפשר הפעלת סמכויות הדרושות להפעלה על ידי שר הפנים, ובפרט הסמכויות המפורטות בהצעת ההחלטה, היא מינוי שר למשרד. ואולם בנסיבות הנוכחיות, שבשלחן לא מכהן שר במשרד הפנים, מוצע למצער להעביר סמכויות של שר הפנים הקבועות בחקיקה, אשר הפעלתן דחופה וחיונית לשם הבטחת רציפות תפקודית בתחומים שעליהם אמון משרד הפנים.

היועצת המשפטית

על פי הפסיקה, לממשלה יש שיקול דעת רחב מאוד בהפעלת סמכויותיה על פי סעיף 31 לחוק-יסוד: הממשלה (בג"ץ 5743/18 וידר נ' ראש ממשלת ישראל, פסקה 5 (אר"ש 1.8.2018)). זאת, אף כשמדובר בהעברה נקודתית לטובת קבלת החלטה ספציפית, ולא בהעברה קבועה (בג"ץ 5197/18 בצדק נ' כנסת ישראל, פסקה 4 (אר"ש 15.8.2018)).

האפשרות להעביר סמכויות בין השרים "חלה לעניין כל השרים ולעניין כל הסמכויות", "כמו כל הוראה חוקתית יש ליתן לה פרשנות מתוך 'מבט רחב'" (בג"ץ 1384/98 אבני נ' ראש הממשלה, פ"ד נב(5)206, 210 (1998)), ותכליתה להסדיר את פעולת הממשלה "בצורה נכונה ויעילה ובאופן העונה על צורכי הממשלה ועל צורכי המדינה".

כמו כן, על מנת לצמצם את הקושי הנדון, הסמכויות מועברות בחלקן, ורק במקרים שבהם היעדר בעל התפקיד פוגע פגיעה קשה ברציפות התפקודית ובעבודתם התקינה של הגופים, ואף זאת תוך הגבלת ההעברה עד למינויו של שר קבוע. במקרה דנן, כפי שנמסר ממנהל התכנון קיימת דחיפות בעת הזו בהעברת הסמכויות המפורטות בהצעת ההחלטה מהטעמים הבאים:

סעיף 266 לחוק התכנון והבנייה, התשכ"ה-1965 (להלן – **החוק**) מעניק סמכות לשר הפנים לקבוע, במקרים חריגים, כי קיים מיזם בעל חשיבות ודחיפות לאומית שלשם הקמתו נדרשים עבודות או שימושים זמניים שאם ביצועם יותנה באישורה של תכנית או קיומו של היתר, לא יהיה ניתן לממש את המיזם במועד הדרוש. לפיכך, רשאי שר הפנים, לאחר התייעצות עם המועצה הארצית, לקבוע בצו פטור מהיתר או מתכנית לעבודות או לשימושים הנדרשים לביצוע אותו מיזם, ובלבד שנתקיימו התנאים המפורטים בסעיף זה.

בהצעת ההחלטה מוצע להעביר לראש הממשלה את סמכות שר הפנים, מכוח סעיף 266 לחוק לעניין התקנת שני צווים דחופים: צו התכנון והבנייה (פטור מתכנית ומהיתר להמשך הצבה ושימוש במתחם מגורים) (מלחמת התקומה) (רוחמה) (הוראת שעה), התשפ"ו-2026, וצו התכנון והבנייה (פטור מהיתר לעבודות הנדרשות לשיקום נזקים במתחם בית הזיקוק במפרץ חיפה) (חרבות ברזל) (הוראת שעה) (תיקון), התשפ"ו-2026. פירוט על אודות טיבם של הצווים והדחיפות הנדרשת בהעברת הסמכות לראש הממשלה, מפורטים בהרחבה בדברי ההסבר להצעת ההחלטה.

בנוסף, בהצעת ההחלטה מוצע להעביר לראש הממשלה את סמכות שר הפנים, מכוח סעיף 265 לחוק לעניין התקנת תקנות דחופות: תקנות התכנון והבנייה (רישוי בנייה) (הוראת שעה), התשפ"ו-2026 ותקנות התכנון והבנייה (רישוי בנייה) (תיקון מס' 3), התשפ"ו-2026. פירוט על אודות טיב התקנות המוצעות והדחיפות הנדרשת בהעברת הסמכות לראש הממשלה, מפורטים בהרחבה בדברי ההסבר להצעת ההחלטה.

לצד האמור, היעדרו של שר פנים מכהן תקופה של למעלה מ-7 חודשים מעורר קושי משפטי ומעשי משמעותי, אשר הולך ומתעצם ככל שחולף הזמן. מובן כי העברת סמכות נקודתית של שר הפנים לידי ראש הממשלה אינה מספקת פתרון מלא והולם למצב אשר נוצר, אלא בגדר אילוץ מתחייב שאף בו טמון קושי. כך, עקב העברת הסמכויות נוצר מצב שבו הגורם המחזיק בסמכות איננו השר הממונה על המשרד. זאת ועוד, סמכויות רבות נותרות ללא גורם שמוסמך להפעילן, והמשרד כולו נותר ללא דרג מדיני מכהן שנוכחותו מתחייבת לצורך הכרעות מדיניות שונות. אולם, מאחר שנמסר ממזכיר הממשלה שהממשלה פועלת למינוי שר קבוע במשרד הפנים, אין מניעה משפטית באישור הצעת ההחלטה הנוכחית בעת הזו.

עוד יצוין, כי הוגשה עתירה על ידי התנועה למען איכות השלטון (בג"ץ 3329-12-25 **התנועה למען איכות השלטון בישראל נ' ממשלת ישראל ואח'**). העתירה הוגשה, בין היתר, כנגד העברת סמכויות שר הפנים לראש הממשלה והתבקש בה צו ביניים או לחילופין צו ארעי עד לקבלת פסק דין בעתירה, המורה לממשלה להקפיא את העברת

היועצת המשפטית

הסמכויות של שר הפנים לראש הממשלה, אולם בית המשפט קבע כי במכלול נסיבות העניין הוא אינו רואה לנכון לתת צו ארעי. ביום 28.5.2026 התקיים דיון בעתירה, שבמסגרתו נדחתה בקשה נוספת של העותרים להוצאת צו ארעי. בהחלטת בית המשפט מיום 1.6.2026 נקבע כי על משיבי הממשלה להגיש הודעת עדכון עד ליום 15.7.2026 שתכלול פירוט על אודות: הסמכויות הסטוטוריות שמוקנות לשר הפנים ושמעתורר קושי בהפעלתן נוכח היעדרו של שר; סמכויות הנוגעות לניהול הבחירות לכנסת; סמכויות הנוגעות למינויים לתפקידי מפתח במשרד הפנים, וסמכויות הנוגעות לסוגיות של מעמד אישי וכניסה לישראל. עוד ביקש בית המשפט כי הודעת העדכון תכלול התייחסות למאמצי הממשלה לתיקון המצב, וכיצד בכוונתה להתמודד עם הקשיים הנוגעים לסמכויות שיפורטו בהודעת העדכון.

עמדת היועצים המשפטיים של משרדים אחרים שהצעת ההחלטה נוגעת להם:

היועץ המשפטי של משרד הפנים מסר כי אין מניעה משפטית לאשר את הצעת ההחלטה.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד שהשר העומד בראשו מגיש את ההצעה:

בשים לב לאמור לעיל, אין מניעה משפטית לאשר את הצעת ההחלטה.

אורלי פישמן אורן, עו"ד
משנה ליועצת המשפטית